

Új Tudás program – Műveltséget Mindenkinek

Megújuló közművelődés – közösségi kultúra

Az OKM Kulturális Modernizációs Programja és a Közművelődési Stratégia alapján kidolgozott középtávú közművelődési program egyrészt a **közművelődés szervezeti, infrastrukturális fejlesztését**, másrészt a **tartalmi megújítását** helyezi a középpontba a következő években.

Céljaink:

- A kulturális esélykülönbségek csökkentése
- A helyi, a kistérségi, a megyei és a regionális közművelődési intézmények infrastruktúrájának megújítása
- A kulturális értékekhez, a néphagyományhoz való hozzáférés biztosítása
- Az önhibájukon kívül hátrányos helyzetű csoportok hozzáféréseinek elősegítése

I. „KELL EGY HELY”

Infrastrukturális fejlesztések a közművelődésben

Országos hatókörű fejlesztések valósulnak meg a következő projektekből:

1. **Integrált Közösségi Szolgáltató Terek (IKSZT)**
2. **AGÓRA és AGÓRAPÓLUS**
3. **A művelődési házak programszerű felújítása**

A programok célja a többfunkciójú kulturális alapellátó intézmények szerepének növelése. A fejlesztések költséghatékony, partnerközpontú helyi szolgáltatást eredményeznek, elsősorban azokon a településeken, ahol a feladatok ellátása hiányos, vagy színvonaluk nem korszerű.

1. Integrált Közösségi és Szolgáltató Terek

- A program célja olyan integrált közösségi és szolgáltató terek kialakítása, amelyben hozzáférhetővé válnak **a kistelepülések életminőségét javító, közösségi, kulturális, könyvtári és információs, közművelődési, szociális, egészségügyi, üzleti, kommunikációs, adminisztratív és egyéb szolgáltatások.**

2. Az AGÓRA és az AGÓRA PÓLUS program

- A kulturális életben ilyen maradandó, a tárca koncepciója alapján megvalósuló fejlesztés utoljára a millennium idején valósult meg Magyarországon. A program alapvető célja az Agóra intézménytípus létrehozása, olyan **multifunkcionális közösségi központok** kialakítása, amelyek alkalmasak a közösségi-művelődési, oktatási-felnőttképzési és élmény funkciókat integráló működésre.

- Az Agóra Program segítségével erősödik a helyi társadalom kohéziója, javul az életminőség, a helyben maradás feltételrendszere, csökken a területi hátrányokból adódó esélyegyenlőtlenség.
- **A kedvezményezettek köre az 50 000 főnél nagyobb lakosságszámú magyarországi városok.**
- **Az AgóraPóLUS program célja a pólusvárosok versenyképességének növelése** egy-egy olyan komplex ún. Agóra PóLUS létrehozásával, amely alkalmas - a pólusváros tematikájához (nanotechnológia, orvostudomány stb.) illeszkedő - közösségi szolgáltatások ellátására. A létrejövő intézmény közérthető módon mutatja be a térségi innováció eredményeit, a lakosság interaktív módon ismerheti meg a város felsőoktatásához és gazdaságához szorosan kötődő tudományterületeket.

3. Művelődési házak felújítása

- A társadalmi és területi különbségek mérsékléséhez a közművelődési intézmények stabil működése szükséges. A művelődési házak a helyi lakosság, a közösségi élet, a társas együttlét legfontosabb színterei.
- A program célja **az 5.000 fő/település, illetve 100 fő/km² népsűrűség feletti települések, kerületek művelődési házainak felújítása.** A program meghívásos pályázat útján kerül meghirdetésre.

II. „ESÉLYT A KÖZÖSSÉGEKNEK” Tartalomfejlesztés a közművelődésben

A műveltség nem csupán egyéni, gyermekkorban megszerezhető tudás. Annál több: élő, közösségben megjelenő, megújuló és átadható, az egész életen átívelő, generációkat összekötő kincs. A helyi közösségek fennmaradása, megerősítése elképzelhetetlen a helyi kulturális értékek megőrzése és innovatív megújítása nélkül. Ez a generációk közti együttműködéssel, a hagyomány- és értéktisztelet átadásával, a közművelődési tevékenységeket tartalmukban megújító programok támogatásával valósítható meg.

1. Közösségi rendezvények, tájolás

- A program elősegíti a közművelődési tevékenységet vállaló többcélú kistérségi társulások számának növekedését, erősíti az együttműködési kedvet, a kistérségi identitást.
- **A kistérségi, mikrotérségi közművelődési intézmények számára biztosítja a fejlesztések lehetőségét.**
- **A művelődési házak programbővítését** (táborok, komplex kistérségi napok, gyermek- és ifjúsági színházi előadások, „beavató” zenei koncertek), nemzetiségi és kisebbségi kultúra ápolására irányuló rendezvényeket támogat a program. (A program a Közkincs program szerves folytatása.)

- A program célcsoportja: közművelődési feladatot felvállalt többcélú kistérségi társulás/általa megbízott, közművelődési intézményt fenntartó önkormányzat.

2. Amatőr kórusművészet

- A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége (KÓTA) adatai szerint 2300 együttes dolgozik ma Magyarországon, ebből 1200 népzenei, 400 felnőtt, 700 ifjúsági kórus.
- Az intézkedés célja **az amatőr kórusok szakmai, működési körülményeinek, munkájának támogatása**, zenei **táborok**, területi alapon szervezett „Éneklő ifjúság” **hangversenyek, zeneszerzői pályázatok támogatása**, a külföldi versenyeken a legjobb magyar kórusok részvételének elősegítése.

3. Iskolai és diákszínjátssz

- Az intézkedés célja: az általános iskolai gyermekszínjátssz, a középiskolai diákszínjátssz, valamint a főiskolai–egyetemi színjátssz lehetőségeinek kiszélesítése, szakmai tartalmának erősítése.
- Az intézkedés az országosan 500 működő csoport munkáját segíti, **várhatóan 20-40 új csoport** alakulását generálhatja. A produkciók támogatására pályázat útján elnyerhető forrásoknak köszönhetően **kb. 1000 új produkció jöhet létre**.

4. Roma kulturális központ állami támogatása

- A kirekesztéssel szembeni küzdelem, az önhibájukon kívül hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása egyre nagyobb szerepet kap a közművelődési intézmények munkájában. Ez indokolja a **többfunkciós roma kulturális központ** kiemelt támogatását.

5. „Nagy kult-túra”

- Az intézkedés célja: a program a **kulturális értékekhez történő hozzáférést** segíti elő. Kiemelten kezeli a **hátrányos helyzetű gyermekek**, az **idős korúak**, a **sajátos nevelési igényűek**, és a **fogyatékkal élők** társadalmi csoportjait, és fontos feladatnak tekinti a „főváros-centrikus kulturális világ” oldását.
- A program támogatja a „vidékről-vidékre”, illetve a fővárosból a vidékre való kulturális túrák, ismeretszerző programok szervezését (kiránduló buszok, belépőjegyek, szállásdíj).
- A programban pályázhatnak a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű és fogyatékkal élő gyermekcsoportokat szervező iskolák, gyermekotthonok, felnőtt fogyatékkal élőket gondozó intézmények, nyugdíjas közösségeket működtető közművelődési intézmények, szociális otthonok, e célcsoportokat segítő civil szervezetek.